

Türkiye ile İtalya arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla eklarının onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 28 . VI . 1952 - Sayı : 8144)

No.
5972

Kabul tarihi
19 . VI . 1952

MADDE 1. — Türkiye ile İtalya arasında 24 Ocak 1952 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarıyla bir Protokol ve ekleri kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

20 Haziran 1952

TÜRKİYE İLE İTALYA ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile İtalya Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri - Avrupa İktisadi İş Birliği çerçevesi dâhilinde - geliştirmek isteğiyle, aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde — 1.

Âkîd Taraflar yekdiğerinin arazisi menşeli ve mevritli maddelere A. İ. İ. T. tarafından alınmış veya alınacak tedbirleri tatbik edeceklerdir.

Anılan tedbirlerin neticesi olarak alınmış veya alınacak bütün serbest bırakma tedbirleri bir taraftan İtalya ve İtalyan idaresi altındaki Somali arazisi, ve diğەر taraftan Türkiye menşeli ve mevritli mallara kendiliğinden tatbik edilecektir.

Madde — 2.

Türkiye Hükümeti ekli A listesinde yazılı malların, her birine tahsis edilen miktarlar ve kıymetler dâhilinde, Türkiye'ye ithali için gereken müsaadeleri verecektir; diğەر taraftan, İtalya Hükümeti, her biri için en aşağı işbu Anlaşmaya ekli A listesinde gösterilen miktarlar ve kıymetler dâhilinde, ihraç lisansları veya sair bütün gerekli müsaadeleri vermeyi taahhüt eder.

İtalya Hükümeti ekli B listesinde yazılı malların, her birine tahsis edilen miktarlar ve kıymetler dahilinde, İtalya'ya ithali için gereken müsaadeleri verecektir. Diğەر taraftan Türkiye Hükümeti, herbiri için en aşağı, işbu anlaşmaya ekli B listesinde gösterilen miktarlar ve kıymetler dâhilinde, ihraç lisansları veya sair bütün gerekli müsaadeleri vermeyi taahhüt eder.

A ve B listelerinde bulunmayıp serbest bırakılmamış veya bırakılmıyacak mallarla, listelerdeki kontenjanları tükenmiş mallar, işbu Anlaşma yürürlükte kaldığı müddetce her iki memleketin yet-

kili makamlarından önceden müsaade alınmak şartıyla, her iki taraftan ihraç veya ithal edilebilecektir.

Madde — 3.

Serbest bırakma tedbirlerine mevzu teşkil edip A ve B listelerinde mevcut olmıyan mallar hakkında, iki Âkîd Taraf, herbiri için işbu Anlaşmaya ekli C ve D listelerinde gösterilen miktarlar ve kıymetler dâhilinde, ihraç lisansları veya sair bütün gerekli müsaadeleri vermeyi taahhüt ederler.

Madde — 4.

Her iki memleketin yetkili makamları ekli A, B, C ve D listelerinde mevcut olan kontenjanların hakikaten kullanılmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alacaklardır.

Madde — 5.

Çok taraflı mahiyetteki milletlerarası taahhütler neticesi olarak, iki taraftan biri, ihracatını tahdit veya tevzi edici yeni tedbirler almaya tevessül ettiği takdirde, işbu anlaşmanın hükümlerini mevzu bahis taahhütlerle ahenkleştirmek için, Taraflar yekdiğeriyle danışacaktır.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın iyi işlemesine nezaret etmek ve gerek bu hususta gerek kontenjan listelerinin, bilhassa mübadelelerin serbest bırakılması ve çok taraflı ödemeler mevzularında A. İ. İ. T çerçevesi dâhilinde alınabilecek kararlar bakımından yeniden gözden geçirilmesi babında her türlü tekliflerde bulunmakla görevlendirilecek, Türkiye ve İtalya hükümetleri temsilcilerinden müteşekkil bir muhtelit komisyon kurulacaktır.

Muhtelit Komisyon, bu komisyonu teşkil eden her iki Taraf heyetleri başkanlarından birinin talebi üzerine toplanacaktır.

Madde — 7.

Türkiye ve İtalya'ya yapılacak ithalâta miktar bakımından mevzu tahditlerin kaldırılması neticesinde bu Anlaşmanın 1 ve 2 nci maddelerinde işaret edilen memleketlerin birinde ağır iktisadi ve içtimai buhranlar hâsıl olması takdirinde, her Âkîd Tarafın, her an icabeden âcil tedbirleri almıya ve işbu Anlaşmanın 6 nci maddesiyle kurulan Muhtelit Komisyonun, kararlaştırılmış rejimi gereği gibi tadil etmek üzere, en kısa zamanda toplanmasını talep etmiye hakkı olacaktır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında yapılacak ticari mübadelelere ait ödemeler bu mevzuda iki memleket arasında kararlaştırılmış hükümlere göre tesviye olunacaktır.

Madde — 9.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından evvel, 10 Kasım 1948 tarihli Anlaşma hükümleri uyarınca, başlamış olan ticari muamelelerle, iki Hükümetçe onanmış ve halen ifa safhasında bulunan diğer hususi takas muameleleri ve serbest dövizle yapılanlar, onanmaları sırasında, her iki memlekette bunlara tatbik edilen hükümler gereğince tasfiye olunacaklardır. Bunlar işbu Anlaşmaya ekli A, B, C ve D listelerinde tesbit edilmiş kontenjanlar dışında ifâ edileceklerdir.

Madde — 10.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde her iki memleketin yetkili makamlarınca onanmış olup Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz neticelendirilmemiş bulunan muameleler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaklardır.

Madde — 11.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki taraftan sevkedilen mallar için, Âkıdlardan herbiri, ihraç eden tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve ekli örneğe uygun bir Menşe Şehadetnamesi istiyebileceklerdir.

Bedeli 100 Türk lirasını veya başka bir para ile bu meblâğın tutarını aşmayan mallar için Menşe Şehadetnamesi aranılmıyacaktır.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma 15 Şubat 1952 tarihinde yürürlüğe girecek ve 31 Mayıs 1953 te sona erecektir. Binnetice yürürlükten kalkacak olan 10 Kasım 1948 tarihli Türkiye ile İtalya arasındaki Ticaret Anlaşmasının yerine kaim olacaktır.

Süre sonu tarihinden üç ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde, senelik süreler için, zımnen uzatılmış sayılacaktır.

Ankara'da 24 Ocak 1952 tarihinde, Fransızca ve iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti
adına
Fatin Rüştü Zorlu

İtalyan Hükümeti
Adına
Luca Pietromarchi

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen	Alan
İsim	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak No :	Sokak No :
Malın cinsi	
Ambalâj tarzı	
Koli adedi	
Marka numarası	
Malın gönderileceği yol :	Ağırlık gayrisâfi . . . . . kg
	Kıymet . . . . .
. . . . . Türkiye ile İtalya arasında 24 . I . 1952 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uya-	
rak (İtalya için : l, «Ufficio Provinciale indirstrialee Commercio.	
(Türkiye için «. . . . . Ticaret Odası»	
Vasıfları yukarıda yazılı emtianın <u>İtalyan</u> menşeli olduğunu tasdik eder.	
	Türk
	Tarih

A - Listesi

Türkiye'ye ithali serbest olmayan İtalyan malları [*]

Sıra No.	Türk tarife No.	İstatistik No.	Mallar	Kontenjan (A. B. D. dolârı)
1	106	379-383	Yün, kıl mensucat	500 000
2	108	389,390	Her nevi kaytancı mamulâtı ve tüller	30 000
	111	393		
	139	457,458		
	144	466		
	380	1324-1327ex		
	387	1333		
3	115	409ex	Yalnız Makinelerde ve sanayide kullanılan keçeler ve keçe mamulâtı (ka-ba, katranlı) Keza (boyalı) Makinelerde ve sanayide kullanılan keçeler ve keçe mamulâtı (başka yer-de isimleri zikredilmeyen)	10 000
	115	411ex		
	115	412ex		
4	125	430	Fötr şapkalar ve şapka taslâkları	300 000
	126	433		
5	132	445ex	400 deniyeden daha kalın sun'i ipek iplikleri	250 000
6	135		Korse imalinde kullanılan kumaşlar	5 000
7	—	—	Çiçek, sebze ve saire tohumları, çiçek soğanları	P. m.

Sıra No.	Türk tarife No.	İstatistik No.	Mallar	Kontenjan (A. B. D. dolârı)
8	258	769ex-773cx	Ağaçlar ve yıllık çiçek fidanları	5 000
	259	775 a ex		
9	285	970,971	Kontrplâk ağaçlar ve ağaç elyafından	
	288c	979cx	kitabeler (faesit ve emsali)	150 000
10	289	981	Ağaç mamulâtı	100 000
	295	998cx,999		
	296	1000cx		
	300	1008cx		
	301	1009		
	302	1010		
	306	1019cx		
11	292	989ex	Her nevi portatif (sökülür takılır) evler ve bunların teferruatı	
12	307	1023-1029	Fırçacılık mamulâtı	10 000
13	316	1051cx	İhracat mallarının ambalajında kullanılan küfeler	25 000
14	324	1070	Ambalâj (sargı kâğıtları ve mukavvalar)	100 000
	341	1111cx		
	342	1113cx,1114cx		
15	332	1091.1092	Camlı, zımparalı, kumlu kâğıtlar ve mukavvalar ve parlatmaya mahsus sair kâğıtlar ve mukavvalar	50 000
16	340	1106-1108	Sigara kâğıdı	500 000
17	346			
	353	1140,1141cx	Kâğıt ve mukavva mamulâtı ve sair matbu eşya ve çimento torbaları	20 000
	357	1147cx,1148cx		
	361	1155cx		
	363	1158cx,1159cx		
18	366	(1173 - 1176) cx	Pamuk ipliği	2 000 000
	368	(1180 - 1185) cx		
	369	(1186 - 1191) cx		
19	371	1201cx,1202cx	Makaraya sarılmış iplik	200 000
20	372	1204	Ağ iplikleri ve pamuktan, kendirden	
	391	1345cx	ağlar	300 000
	415	1400cx		
21	377	1210cx,1211cx,1225,1227,1229-1231	Pamuk mensucat	5 000 000
	378	1243,1248,1249		
	379	1257,1264,1269,1271,1272,1274,1284,1285,1288,1291,1292,1294,1295,1299,1303,1303a,1304,1304a,1307,1307a,1309,1309a,1310,1310a,1311,1313,1313a,1318a,1320.1320a		

Sıra No.	Türk tarife No.	İstatistik No.	Mallar	Kontenjan (A. B. D. dolârı)
22	442	1451	Lâstik çizmeler, çantalar, lâstikten sıhhi eşya	250 000
	446	1461,1462		
	447	1463ex		
	448	1465,1467,1469ex		
	449	1474		
	859	3327ex		
23	400	1362	Pamuk mendiller	50 000
24	412	1390ex,1391ex 1394ex,1395ex	Keten, kendir iplikleri ve sair nebati maddelerden mamul iplikler	125 000
	413	1397ex		
25	414	1396ex,1399	Kendirden sicim ve halâtlar	25 000
26	417	1404	Keten ve kendir bezleri ve mensu- catı, çadır bezleri, yelken bezleri, kaba bezler	250 000
	418	1411,1412		
	421	1415,1419,1420		
	425	1427ex		
	450	1475		
27	451	1476ex,1477ex	Muşamba, katranlı bezler, araba, mavna ve vagon örtüleri, terzi me- zuraları	100 000
	455	1491ex		
28	461	1512	Kesilmiş ve işlenmiş arduaz	50 000
29	469	1531,1533 1536,1537	Çimento	500 000
30	481	1576,1577 1580,1581ex	Çiniden ve porselenden ve sair em- sali maddelerden mamul döşeme tuğ- lası ve sair eşyalar	200 000
	483	1587,1588		
	485	1591-1594		
	486	1596		
	487	1597ex,1600ex,1603ex		
	488	1614ex,1615ex		
	490	1619ex		
	494	1627ex		
31	495	1631	Camdan her nevi mücerritler, lâmba şişeleri, ayna ve vitrin camları, müs- tahzarat şişeleri ve ampulleri	200 000
	498	1641-1643		
	502	1650ex		
	514	1698		
32	505	1656ex	Elektrik ampulleri	50 000
33	510	1622ex	Düğmeler ve emsali	50 000
	567	2013,2014		
34	515	1701ex	Cam tüpler, emzikli küçük şişeler, damlalıklı şişeler	5 000
35	532	1810,1811,1814	Fonttan, demirden, çelikten mamul hırdavatçı eşyası ve diğer muhtelif eşya (sair maddelerle mürtabıt olanlar da dâhildir.)	180 000
	538	1849,1851,1852ex 1855,1855a		
	548	1887,1888		
	549	1889ex,1890ex		

Sıra No.	Türk tarife No	İstatistik No	Mallar	Kontenjan (A. B. D. dolârı)
	550	1891,1892,1893ex		
	552	(1904,1912)ex		
	553	1914ex		
	564	2003,2004		
36	535	1819 - 1822,1824 1827,1829e,1830,1832,1833	Petrol, elektrik, havagaz sobaları, ceakları ve ilh. bunların parça ve aksamı	50 000
37	536	1835	Demir kasalar ve demirden yazıhane mobilyaları	50 000
	537	1836		
38	539	1861,1862ex,1864ex,1867,1868	Bıçakçılık eşyası, bıçak, çatal, kaşık, ev edevatı, manikür takımı, makineli ustura	75 000
	564	1990ex,1995		
	568	2015ex,2016ex		
39	558	1962,1963,1965	Elektrik kabloları ve nakilleri	100 000
40	559	1969-1974	Bakırdan sırmacılık ve hırdavatçı eşyası	50 000
	566	2010-2012		
41	569	2025a ex,2027a ex, 2027c ex,2027f ex,	Alüminyum eşya	50 000
42	599	2151-2153	Akordyon ve diğer musiki âletleri, bunların yedek parçaları, gramofon plâkaları	200 000
	601	2155-2164		
	602	2165,2166,2167ex,2168		
	603	2169-2175		
	604	2177-2181		
	606	2183ex,2184		
	607	2185-2190,2191ex,2197,2198ex		
	608	2199		
	609	2200		
	611	2202ex		
	612	2203ex		
43	632	2247ex,2248,2249	Teraziler ve basküller	100 000
44	635	2253-2255	Eshia ve mühimmatı harbiye	100 000
	636	2256-2258		
	637	2259-2261		
	638	2263,2264		
	639	2266-2268		
45	642	2272-2274	Patlayıcı maddeler	50 000
	643	2275-2277		
	644	2278		
	645	2279,2280		
46	652	2311	Vantilâtörler, aspiratörler ve emsali eşya	10 000
47	657	2340ex	Muhtelif makinalar	50 000
	659	2368		
	660	2372		
	662	2381		
48	664	2383,2401,2404,2405,2407,2410, 2417,2419,2421ex	Ziraat makinaları ve âletleri	200 000

Sıra No.	Türk tarife No.	İstatistik No.	Mallar	Kontenjan (A. B. D. dolârı)
49	703	2558,2559,2562	Dolmakalem mürekkepleri ve kurşun kalemleri	10 000
50	704	2563-2568,2569ex,2570ex,2571ex	Her nevi suluboyalar, vernikler, lâklar ve boyalar	200 000
	708	2578		
51	711	2630	Âdi sudkostik	P. m.
52	745	2945	Tasfiye edilmiş kükürt	10 000
53	745	2947	Sülfür dö karbon	50 000
54	749	2965-2969	Kreozot ve emlâhi, aseton, kolledyum,	
	768	3035,3036	trinitrin, nitrat damil, kantarit, turnusol, perhidrol, konsantre oksijenli su, papaverin gibi kimyevi ve ispençiyari maddeler	10 000
	776	3055		
	798	3085		
	801	3090,3091		
	810	3171ex		
	822	3226		
55	754	2990b ex,2991a ex,2993ex,2993a, 2993b,2993c	Muhtelif kimyevi maddeler	100 000
	755	2997ex		
	756	2998		
	758	3012		
	761	3020		
56	763	3022	İспенçiyari maddeler ve tıbbi müstahzarat	300 000
	771	3045		
	798	3086		
	799	3088		
	804	3100-3105		
	857	3317ex		
57	93	265ex	Yün iç çamaşırları, yakalar, sıhhi karın bağları, tenis raketleri, teknik işlerde kullanılan deri eldiven, lâmba memeleri; maden lâmbaları gibi diğer yerlerde sayılmamış maddeler	50 000
	118	418ex		
	119	420ex		
	120	421ex,422ex		
	312	1043,1044		
	394	1351ex		
	424	1424ex		
	481	1582ex		
	564	1992		
58	—	—	Sair mallar	100 000

[*] Bu listede işaret edilen mallar munhasıran işbu Anlaşmanın imzası anında yürürlükte olan Türk Rejiminin IV sayılı listesinin B, C, D kısımlarında yazılı olanlardır.

*İtalya'ya ithali serbest olmayan Türk malları***B - Listesi**

Sıra No.	Mallar	Miktar
1	Canlı domuzlar	1 000 Baş
2	Taze ve dondurulmuş balıklar	10 000 Ton
3	Meyva çekirdekleri	200 »
4	Kuru yemişler	300 »
5	Palamut (meşe)	4 000 »
6	Kuşyemi ve kumdarı	2 000 »
7	Deri kazıntıları	100 »
8	Kaplıca	1 500 »
9	Kenevir tohumu	300 »
10	Mazı	50 »
11	Amiant	500 »
12	Küçük baş hayvan derileri (yarı mamul)	50 000 »
13	Zeytinyağı	1 500 »
14	Sair nebati yağlar	200 »
15	Afyon	P. m.
16	Tütün	500 »
17	Sair mallar	600 000 A. B. D. dolârı

C - Listesi*Türkiye'ye ithali serbest bırakılan İtalyan malları*

(İhraç müsaadesi vermeyi İtalyan Hükümeti taahhüt etmiştir) (*)

Sıra No.	Türk tarife No :	Mallar	Kontenjan (A. B. D. dolârı)
1	157	Tohumluk piring	Ton 500
2	281	Terkip yoluyla elde edilen plâstik maddeler ve bu maddelerden mamul eşya	50.000
3	341	Tazyik edilmiş ve sertleştirilmiş mukavva (maşe, vulkanize)	25.000
4	444, 445	Tekerlek dış ve iç lâstikleri ve lâstikten tekerlek çemberleri ve sair lâstik (kauçuk) mamulâtı	2.000.000
5	477	Amianttan mamul ip, sicim, iplik ve saire	25.000
6	523, 524, 528, 531, 550, 551	Demirden, fonttan ve çelikten mamul eşya (Türk istatistik numaraları: 1765, 1766, 1767, 1786, 1787, 1789, 1809, 1893, 1896, 1899, 1902)	300.000

Sıra No.	Türk tarife No:	Malları	(A. B. D. dolârı)
7	558, 560, 563, 564, 565	Bakır mamulâtı (Türk istatistik numaraları: 1964, 1966, 1967, 1975, 1976, 1985, 1986, 2006, 2007)	150.000
8	569	Alüminyum ve alüminyumdan mamul eşya (Türk istatistik numaraları: 2021/a, b, c, 2022/a, 2024/a)	200.000
9	574	Tutya ve halitaları (Türk istatistik numarası: 2051)	200.000
10	617	Rontgen filimleri	100.000
11	620	Tabâbet ve baytarlıkta kullanılan rontgen cihazları ve sair aletler ve elektrikli cihazlar ve bunların aksamı	50.000
12	621	Her nevi otoklavlar, bakteriyoloji ve kimya lâboratuvarları için etüvler	25.000
13	625	Fenni aletler, arazi ölçmeye mahsus aletler, nirengi aletleri, riyaziye aletleri, fizik, astronomi ve meteoroloji aletleri	100.000
14	626	Tıbbî ve baytarlığa mütaallik cihazlar ve aletler	50.000
15	632	Tartı aletleri	25.000
16	634	Sair aletler ve cihazlar	5.000
17	648	Buhar kazanları	100.000
18	649	Her nevi muharrik kuvvetle işliyen makineler (kazanlarıyla birlikte)	200.000
19	650	Sınai traktörler	100.000
20	651	Su, hava, petrol, benzin ve petrol müstekatı veya - elektrik hariç - diğer muharrik kuvvetlerle işliyen motörler (kurulmuş veya kurulmamış)	400.000
21	652	Elektrik motörleri, dinamolar, transformatörler, komitatörler, rezistanslar, bobinler, manyetolar, bujiler, konvertisörler ve mümasilleri (kurulmuş veya kurulmamış)	500.000
22	656, 657	Kâğıt imaline mahsus makineler ve mensucat makineleri	1.000.000
23	658	Makineli aletler	1.000.000
24	659, 660, 661	Sair makineler	250.000
25	664	Traktörler, her nevi ziraat makineleri ve aletleri	2.500.000
26	665	Her nevi tulumbalar	100.000
27	666	Değirmen makineleri, hamur, makarna, şeker, sucuk imal ve ihzarına mahsus makineler, buz makineleri, şişeleri doldurma ve yıkama makineleri, kavurucu ve öğütücü makineler, ilâh.....	1.000.000
28	667, 668, 669, 671	Her çeşit zatülhareke arabalar	1.000.000
29	681	Yük vagonları, atelye vagonları, vinçli vagonlar, vagonetler	250.000
30	682, 683	Buharlı gemiler ve motörler	p. m.
31	700, 702, 703, 706, 707, 709	Boyalar ve vernikler	500.000
32	710 - 853	Kimyevi, ispençiyari ve tıbbî cisimler	500.000

(*) Bu listede işaret edilen mallar munhasıran Türk serbest ithal listesinde yazılı olanlardır.

D - Listesi

İtalya'ya ithali serbest bırakılmış Türk malları

(İhraç müsaadesi verileceği Türkiye tarafından taahhüt edilmiştir)

Sıra No.	Mallar	Miktar
1	Krom cevheri	25 000 Ton
2	Bakır	2 000 »
3	Manganez cevheri	7 000 »
4	Yün	1 000 »
5	Demir cevheri (İmkânlara göre)	•p. m.

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Muhtevastındaki afyon maddesi hizasına «P. M.» işareti konulmuş olan, bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasına eklî kontenjan listelerine atfen, İtalya Hükümetinin Türkiye'den bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince senelik takriben 300 000 (üç yüz bin) dolâr tutarında afyon alacağını bildirmekle şeref kazanırım.

Şu kadar ki Türk Hükümeti Beynelmîlel Uyuşturucu Maddeler Bürosu nizamları çerçevesi ve kendi ihracat imkânları dâhilinde bir miktar afyonun İtalya'ya ihracını kolaylaştıracaktır.

Yukardaki husus hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana bildirmenizi istirham ederim Bay Başkan.

En yüksek saygılarımı kabul buyurun. Bay Başkan

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu

Milletlerarası İktisadi İşbirliği

Teşkilâtı Genel Sekreteri

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Luca Pietromarchi

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan;

Ekselânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Muhtevastındaki afyon maddesi hizasına «P. M.» işaretli konulmuş olan, bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasına eklî kontenjan listelerine atfen İtalya Hükümetinin Türkiye'den bugünkü tarihli Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince senelik takriben 300 000 (üç yüz bin) dolâr tutarında afyon alacağını bildirmekle şeref kazanırım.

Şu kadar ki, Türk Hükümeti Beynelmîlel Uyuşturucu Maddeler Bürosu nizamları çerçevesi ve

kendi ihracat imkânları dâhilinde bu miktar afyonun İtalya'ya ihracını kolaylaştıracaktır.

Yukardaki husus hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını bana bildirmenizi istîrham ederim Bay Başkan.»

Yukardaki husus hakkında Türk Hükümetinin mutabakatını Ekselânsınıza teyit etmekle şeref kazanırım.

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Kont Luca Pietromarchi
İtalya Büyük Elçisi
İtalyan Heyeti Başkanı
Ankara

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasına atfen, Türk Dış Ticaret Rejiminin III sayılı listesinde bulunan malların bu aynı rejim hükümleri gereğince ve bu rejim yürürlükte kaldığı müddetçe, İtalya'ya ihraç edilebileceğini Ekselânsınıza teyit etmekle şeref kazanırım

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Kont Luca Pietromarchi
İtalya Büyük Elçisi
İtalyan Heyeti Başkanı
Ankara

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Ekselânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım

«Bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasına atfen, Türk Dış Ticaret Rejiminin III sayılı listesinde bulunan malların bu aynı rejim hükümleri gereğince ve bu rejim yürürlükte kaldığı müddetçe, İtalya'ya ihraç edilebileceğini ekselânsınıza teyid etmekle şeref kazanırım.»

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu
Milletlerarası İktisadi İşbirliği
Teşkilâtı Genel Sekreteri
Türk Heyeti Başkanı
Ankara

Luca Pietromarchi

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasını imtaç eden müzakereler sırasında, Ekselânsınız, İtalya'nın Türkiye'den 15.000 (on beş bin) tondan aşağı olmyan bir miktarda pamuk ve geçen senelerdeki mübayaalarından daha aşağı olmyan miktarlarda yağlı tohum, ham deri, yumurta ve kuru sebze satınalmak arzusunda olduğunu bildirmiştir.

Türk makamları, her hangi bir sebeple, cari serbest ihraç rejiminde değişiklikler yaptığı takdirde, Türkiye Hükümetinin, işbu mallar için, ihraç lisansları vermeyi geniş bir hayırhahlık zihniyetiyle nazarı itibara alacağını Ekselânsınıza beyan etmekle şeref kazanırım.

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan.

Ekselâns

Kont Luca Pietromarchi
İtalya Büyük Elçisi
İtalyan Heyeti Başkanı
Ankara

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Ekselânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım.

«Bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasını imtaç eden müzakereler sırasında, Ekselânsınız, İtalya'nın Türkiye'den 15.000 (on beş bin) tondan aşağı olmyan bir miktarda pamuk ve geçen senelerdeki mübayaalarından daha aşağı olmyan miktarlarda yağlı tohum, ham deri, yumurta ve kuru sebze satınalmak arzusunda olduğunu bildirmiştir.

Türk makamları, her hangi bir sebeple, cari serbest ihraç rejiminde değişiklikler yaptığı takdirde, Türkiye Hükümetinin, işbu mallar için, ihraç lisansları vermeyi geniş bir hayırhahlık zihniyetiyle nazarı itibara alacağını Ekselânsınıza beyan etmekle şeref kazanırım.»

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu
Milletlerarası İktisadi İşbirliği
Teşkilâtı Genel Sekreteri
Türk Heyeti Başkanı
Ankara

Luca Pietromarchi

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasına atfen Türkiye'den İtalya'ya :
Tütün

Taze ve dondurulmuş balık
Balık tozu (Farina)
Balık yağı
Lüle taşı
Halı ve kilim

ve Türk Dış Ticaret Rejiminin III sayılı listesinde bulunan bütün diğer malların ihracının ihracatçıya aynı rejimin V sayılı listesinde bulunan malları, bu rejim yürürlükte kaldığı müddetçe, İtalyadan ithal etmesine hak vereceğini Ekselânsınıza teyid etmekle şeref kazanırım.

Usule ve yukarda anılan işlerin tesviyesine mütaallik teferruat Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla Ufficio Italiano dei Cambi arasında kararlaştırılacaktır

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan.

Ekselâns

Kont Luca Pietromarchi

İtalya Büyük Elçisi

İtalyan Heyeti Başkanı

Ankara

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Ekseânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasına atfen Türkiye'den İtalya'ya

Tütün

Taze ve dondurulmuş balık

Balık tozu (Farina)

Balık yağı

Lüle taşı

Halı ve kilim

ve Türk Dış Ticaret Rejiminin III sayılı listesinde bulunan bütün diğer malların ihracının ihracatçıya aynı rejimin V sayılı listesinde bulunan malları, bu rejim yürürlükte kaldığı müddetçe, İtalya'dan ithal etmesine hak vereceğini Ekselânsınıza teyid etmekle şeref kazanırım.

Usule ve yukarda anılan işlerin tesviyesine mütaallik teferruat Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıyla Ufficio Italiano dei Cambi arasında kararlaştırılacaktır.»

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu

Milletlerarası İktisadi İşbirliği

Teşkilâtı Genel Sekreteri

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Luca Pietromarchi

TÜRKİYE İLE İTALYA ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türk Hükümeti ile İtalya Hükümeti, Türkiye ile İtalya arasındaki ödemeleri, bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşma çerçevesi dâhilinde, tanzim etmek gayesiyle aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

Madde — 1.

«Ufficio Italiano dei Cambi» Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına A. B. D. dolârı ile tutulacak ve «1952 A. B. D. dolârı hesabı» diye anılacak faizsiz bir hesap açacak ve İtalya'da mukim gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye'de mukim gerçek ve tüzel kişilere, kambiyo kontrolü babında cari İtalyan mevzuatı gereğince, yapacakları ödemeleri tesviyeye yarıyacak bütün meblâğlar karşılığı, bunun matlubuna kaydedilecektir.

Madde — 2.

Türkiye'de mukim gerçek ve tüzel kişilerin İtalya'da mukim gerçek ve tüzel kişilere, kambiyo kontrolü babında cari Türk mevzuatı gereğince, yapacakları ödemeler 1 nci maddede derpiş edilen hesabın zimmetiyle olacaktır.

Madde — 3.

Ufficio Italiano dei Cambi ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, birbirlerine karşılıklı olarak bildirecekleri tahsil ihbar ve ödeme emirlerine istinaden ve işbu Anlaşmanın 1 nci maddesinde derpiş olunan hesaptaki disponibiliteleri, bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşmanın 8 nci maddesi gereğince, nazarı itibara almaksızın, hak sahiplerine ödemeleri geciktirmeden yapacaklardır.

Madde — 4.

İtalyan ve Türk borçluların tevdiatı ve Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının hak sahiplerine yapacakları ödemeler her iki memlekette kendi millî paralarıyla olacaktır.

İtalyan lîretinin ve Türk lirasının A. B. D. dolârına ve A. B. D. dolârının İtalyan lîretine ve Türk lirasına çevrilmesi İtalya'da ve Türkiye'de A. B. D. dolârı için Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından, A. B. D. dolârı kurunun tesbiti hususunda her iki memlekette mütekabilen yürürlükte bulunan mevzuat gereğince, tesbit edilen kurlar üzerinden yapılacaktır.

Halen İtalya'da ve Türkiye'de yürürlükte bulunan kambiyo sisteminde bir değişiklik vukua geldiği takdirde, sözü geçen hükümler, Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının talebi üzerine, tekrar gözden geçirilecek ve tadil edilecektir.

Madde — 5.

Hak sahiplerine ödemeler ifâsını mümkün kılmak gayesiyle, Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, işbu Anlaşma hükümleri gereğince kendilerine vâkı bilecümle tevdiatı günü gününe birbirlerine bildireceklerdir.

Madde — 6.

Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbu Anlaşmanın tatbikatı için lüzumlu teknik teferruatlar üzerinde anlaşacaklardır.

Madde — 7.

İşbu Anlaşma bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşması ile aynı günde yürürlüğe girecektir.

Birinci maddede derpiş edilen hesap bakıyelerinin tesviyesi bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair 19 Eylül 1950 tarihli Anlaşma çerçevesi dâhilinde cereyan edeceğinden, işbu Anlaşma A. T. B. Anlaşması yürürlükte kaldığı ve bunun hükümlerinin İtalya ve Türkiye'ye kabili tatbik bulunduğu müddetçe muteber olacaktır.

İki Âkid Taraf işbu Anlaşmayı, yürürlüğe girdiği tarihte başlayacak her yıllık sürenin hitamından üç ay evvel ihbar etmek şartıyla, feshedebileceklerdir.

Ankara'da, 24 Ocak 1952 tarihinde, Fransızca ve iki nüsha olarak yapılmıştır

Türkiye Hükümeti
adına
Fatma Rüştü Zorlu

İtalya Hükümeti
adına
Luca Pietromarchi

Türkiye ile İtalya arasındaki Ödeme Anlaşmasına ek

I

Ufficio Italiano dei Cambi nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına, Türkiye ile İtalya arasında 18 Kasım 1948 tarihli Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince, açılmış A. B. D. dolâri hesabının bakıyesi, bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasının yürürlüğe girdiği tarihte kendiliğinden, işbu Anlaşmanın 1 nci maddesinde derpiş edilen, 1952 A. B. D. dolâri hesabına nakledilmiş olacaktır.

II

Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasının 1 nci ve 2 nci maddelerinin tatbikını teminen iki Hükümet bilhassa aşağıdaki hususlara mütaallik ödemelerin anılan 1 nci maddede işaret edilen hesaptan tesviyesini kararlaştırmışlardır :

- 1) Mal teslimleri (transit nakliyatı müstesnadır);
- 2) İki memleket arasındaki ticari kıymetler;
  - a) Deniz, nehir ve kara yollarıyla yapılan mal nakli masrafları;
  - b) Mal nakli ile ilgili sair masraflar;
  - c) Antrepo, gümrükleme ve bunlara benzer masraflar;
  - d) Mal sigortaları (primler ve tazminat);
  - e) Komisyonlar, tellâliyeler ve temsil masrafları;
  - f) Tahvil, imal ve tamir masrafları;
  - g) (Bunkerage müstesna) İtalyan limanlarında Türk gemilerinin ve müteakabilen Türk limanlarında İtalyan gemilerinin yapacakları liman masraflarıyla İtalyan ve Türk hava meydanlarında müteakabilen Türk ve İtalyan hava nakliyat şirketleri uçaklarının yapacakları masraflar (bu tarife âdi tamir masrafları da dâhildir.)
3. Ticari muamelelere benzetilen muameleler
  - a) Reasürans prim ve tazminatı,
  - b) Seyahat, ikamet, tahsil ve hastane masrafları,
  - c) Yevmiyeler, ücretler ve emeklilik maaşları,

- d) Resmî daireler masraf ve hasılatı, (vergiler, cezalar ve aynı cinsten sair ödemeler)
 e) İki memleket demiryolları, posta, telgraf ve telefon idarelerinin aralarındaki cari hesapların devrelük bakıyeleri,
 f) Aidat, abonman ve ilân masrafları,
 g) Ruhsatiye, lisans, alâmeti farika hakları, teklif hakları, filim gösterme hakları,
 h) Konsolosluklar hâsılatı,
 i) Artist ve sporecu ücretleri (kambiyo kontrol makamlarınca tasdik edilmiş iş mukavelelerine tevfikân)
 j) Bakım ve geçim masrafları,
 k) Transit ticaretinden mütevellit masraf ve kârlar,
 l) Kambiyo farkları.

Bunlara ilâveten iki Hükümetin veya onların tâyin edecekleri salâhiyetli makamların kabul hususunda anlaşacakları sair ödemeler.

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasına atfen, aşağıdaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabık bulunduğunu Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım .

Anlaşma hesabının Ajana beyan edilen aylık bakıyelerinin bu hesabın hakiki vaziyetini mümkün olduğu kadar doğru belirtmesi için, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, her ay sonunda Ufficio Italiano dei Cambi tarafından Ajana vâkı işarda nazarı itibara alınmaları için, yolda olan tediye emirlerinin mecmuunu teşkil eden meblâğı ona telgrafla bildirmekte muhtardır.

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan.

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu

Milletlerarası İktisadi İşbirliği

Teşkilâtı Genel Sekreteri

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Luca Pietromarchi

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Ekselânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasına atfen, aşağıdaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabık bulunduğunu Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım :

Anlaşma hesabının Ajana beyan edilen aylık bakıyelerinin bu hesabın hakiki vaziyetini mümkün olduğu kadar doğru belirtmesi için, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, her ay sonunda Ufficio Italiano dei Cambi tarafından Ajana vâkı işarda nazarı itibara alınmaları için, yolda olan

tediye emirlerinin mecmuunu teşkil eden meblâğı ona telgrafla birdirmekte muhtardır.»

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Kont Luca Pietromarchi
İtalya Büyük Elçisi
İtalyan Heyeti Başkanı
Ankara

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasına atfen, Türkiye ile üçüncü memleketler arasındaki nakliyat mevzuunda, Türkiye Hükümetinin Türkiye'den üçüncü memleketlere doğru ve A. İ. İ. T. ye dâhil memleketlerden Türkiye'ye doğru mal nakliyatından doğan navlun bedellerinin kliring yoluyla ödenmesini, A. T. B. Anlaşmasının Türkiye ve İtalya için muteber sayıldığı müddetçe kabul ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan.

Ekselâns

Kont Luca Pietromarchi
İtalya Büyük Elçisi
İtalyan Heyeti Başkanı
Ankara

Fatin Rüştü Zorlu

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan.

Ekselânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım

«Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasına atfen, Türkiye ile üçüncü memleketler arasındaki nakliyat mevzuunda, Türkiye Hükümetinin Türkiye'den üçüncü memleketlere doğru ve A. İ. İ. T. ye dâhil memleketlerden Türkiye'ye doğru mal nakliyatından doğan navlun bedellerinin kliring yoluyla ödenmesini, A. T. B. Anlaşmasının Türkiye ve İtalya için muteber sayıldığı müddetçe, kabul ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.»

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu
Milletlerarası İktisadi İşbirliği
Teşkilâtı Genel Sekreteri
Türk Heyeti Başkanı
Ankara

Luca Pietromarchi

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasına atfen, İtalya ile üçüncü memleketler arasındaki nakliyat mevzuunda, İtalya Hükümetinin, İtalya'dan üçüncü memleketlere doğru ve A. İ. İ. T. ye dâhil memleketlerden İtalya'ya doğru mal nakliyatından doğan navlun bedellerinin kliring yoluyla ödenmesini, A. T. B. Anlaşmasının İtalya ve Türkiye için muteber sayıldığı müddetçe, kabul ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şeref kazanırım.

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan.

Ekselâns

Luca Pietromarchi

Fatin Rüştü Zorlu

Milletlerarası İktisadi İşbirliği

Teşkilâtı Genel Sekreteri

Türk Heyeti Başkanı

Ankara

Ankara, 24 Ocak 1952

Bay Başkan,

Ekselânsınızın mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunu aldığımı bildirmekle şerefi kazanırım :

«Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasına atfen, İtalya ile üçüncü memleketler arasındaki nakliyat mevzuunda, İtalya Hükümetinin, İtalya'dan üçüncü memleketlere doğru ve A. İ. İ. T. ye dâhil memleketlerden İtalya'ya doğru mal nakliyatından doğan navlun bedellerinin kliring yoluyla ödenmesini, A. T. B. Anlaşmasının İtalya ve Türkiye için muteber sayıldığı müddetçe kabul ettiğini Ekselânsınıza bildirmekle şerefi kazanırım.»

En yüksek saygılarımı kabul buyurun, Bay Başkan.

Ekselâns

Fatin Rüştü Zorlu

Kont Luca Pietromarchi

İtalya Büyük Elçisi

İtalyan Heyeti Başkanı

Ankara

PROTOKOL

Türkiye Hükümeti ve İtalya Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

Bugünkü tarihte imza edilen Türkiye ile İtalya arasındaki Ödeme Anlaşması, bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına dair Anlaşmanın hitama ermesi veya her iki memlekettten biri veya diğerinin Birlikten çekilmesi veyahut Birliğin her iki memlekettten biri veya diğeri hakkında taliki neticesinde nihayet bulunduğu takdirde, Türkiye ile İtalya arasındaki ödemelerin tesviyesi aşağıdaki hükümlere göre olacaktır :

Madde — 1.

Ufficio Italiano dei Cambi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına A. B. D. dolârı ile tutulacak ve «yeni Anlaşma hesabı» diye anılacak bir hesap açacak ve İtal'yada mukim gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye'de mukim gerçek ve tüzel kişilere kambiyo kontrolü babında cari İtalyan mevzuatı gereğince, yapacakları ödemeleri tesviyeye yarımacak bütün meblâğlar karşılığı, bunun matlubuna kaydedilecektir

Madde — 2

Türkiye'de mukim gerçek ve tüzel kişilerin İtalya'da mukim gerçek ve tüzel kişilere, kambiyo kontrolü babında cari Türk mevzuatı gereğince, yapacakları ödemeler 1 nei maddede derpiş edilen hesabın zimmetiyle olacaktır.

Madde — 3.

Türk ve İtalyan borçluların tevdiatı ve Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının hak sahiplerine yapacakları ödemeler her iki memlekette kendi millî paralarıyla olacaktır.

İtalyan lîretinin ve Türk lirasının A. B. D. dolârına ve A. B. D. dolârının İtalyan lîretine ve Türk lirasına çevrilmesi İtalya'da ve Türkiye'de A. B. D. dolârı için Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından, A. B. D. dolârı kurunun tesbiti hususunda her iki memlekette müteakiben yürürlükte bulunan mevzuat gereğince, tesbit edilen kurlar üzerinden yapılacaktır.

Halen İtalya'da ve Türkiye'de yürürlükte bulunan kambiyo sisteminde bir değişiklik vukua geldiği takdirde, sözü geçen hükümler, Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının talebi üzerine, tekrar gözden geçirilecek ve tadil edilecektir.

Madde — 4.

Hak sahiplerine ödemeler ifasını mümkün kılmak gayesiyle, Ufficio Italiano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, işbu Anlaşma hükümleri gereğince kendilerine vâkı bilcümle tevdiatı günü gününe birbirlerine bildireceklerdir.

Madde — 5.

İşbu Protokolün 1 nei maddesinde derpiş edilen hesabın matlup bakiyesi 1 000 000 (bir milyon) A. B. D. dolârını geçmediği müddetçe, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Ufficio Italiano dei Cambinin çıkaracağı tediye ihbarnameleri gereğince, hak sahiplerine ödemeler ifasına devam edecektir.

Evvelki fıkrada derpiş edilen matlup bakiyesi mevzuubahis haddi geçtiği takdirde, Ufficio Italiano dei Cambi, Türkiye'deki ödemelerin ifası için gerekli disponibiliteyi temin eylemek üzere, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile mutabık kalarak, bu müesseseye A. B. D. dolârı veya kararlaştıracakları diğer bir döviz peşin satma ve üç ay vâde ile alma suretiyle, röpor muamelelerine tevessül etmekte muhtardır.

Madde — 6.

İşbu Protokolün 1 nei maddesinde derpiş edilen hesabın zimmet bakiyesi 1 000 000 (bir milyon) A. B. D. dolârını geçmediği müddetçe, Ufficio Italiano dei Cambi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının vereceği emirler gereğince, hak sahiplerine ödemeler ifasına devam edecektir.

Evvelki fıkrada derpiş edilen zimmet bakiyesi mevzuubahis haddi geçtiği takdirde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, İtalya'daki ödemelerin ifası için gerekli disponibiliteyi temin eylemek üzere, Ufficio Italiano dei Cambi ile mutabık kalarak, bu müesseseye A. B. D. dolârı veya karar-

laştıracakları diğer bir döviz peşin satma ve üç ay vâde ile alma suretiyle, röpör muamelelerine tevessül etmekte muhtardır.

Madde — 7.

Bugünkü tarihte imza edilen Türkiye ile İtalya arasındaki Ödeme Anlaşmasının 1 nci maddesinde derpiş edilen «Anlaşma A. B. D. dolârı» hesabının bakiyesi, bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına dair Anlaşmada veya bunun işlemlerini tanzim eden talimatlar ve kararlarda tesbit edilen mehiller içinde tamamen veya kısmen Avrupa Tediye Birliği yolu ile tesviye edilmediği takdirde, bu bakiyenin tesviye edilmemiş kısmı yukardaki 1 nci maddede işaret olunan hesaba kendiliğinden nakledilmiş olacaktır.

Madde — 8.

Ufficio İtalyano dei Cambi ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbu Protokolün tatbikatı için lüzumlu teknik teferruatlar üzerinde anlaşacaklardır.

Madde — 9.

İşbu Protokolün hitamında, 1 nci maddede derpiş edilen hesapta Âkîd Taraflardan biri veya diğeri lehinde bir bakiye kaldığı takdirde, bu bakiye borçlu tarafça dokuz aylık bir müddet zarfında, bugünkü tarihte imza edilen Ticaret Anlaşmasının ekli A, B, C, ve D listelerinde yazılı mallar ve serbest bırakılmış mallar teslimi suretiyle tasfiye olunacaktır.

Borçlu tarafın borçtan kurtulmasına imkân vermek üzere alacaklı taraf evvelki fıkrada anılan malları ithal etmek için elinden geleni yapacaktır. İki Âkîd Taraf başka bir tesviye çaresi üzerinde de anlaşabilirler.

Bu dokuz aylık müddetten sonra kalacak bakiye alacaklı müesseseye kabul edilen serbest dövizle derhal tasfiye olunacaktır.

Madde — 10.

Bugünkü tarihte imza edilen Türkiye ile İtalya arasındaki Ödeme Anlaşması, bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına dair Anlaşmanın hitama ermesi veya her iki memleketten biri veya diğerrinin Birlikten çekilmesi ve yahut Birliğin her iki memleketten biri veya diğeri hakkında taliki neticesinde, nihayet bulduğu gün, işbu Protokol kendiliğinden yürürlüğe girecektir.

Bu Protokol iki memleket arasında yeni bir ödeme anlaşması akdedilinceye kadar ve yürürlüğe girmesinden itibaren âzami altı aylık bir müddet için muteber olacaktır.

Bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşması, 7 nci maddesinde derpiş edilen fesih sebebiyle yürürlükten kalktığı takdirde işbu Protokol tatbik mevkiine konmayacaktır.

Bununla beraber, bugünkü tarihte imza edilen Ödeme Anlaşmasının feshi ihbarı üç aydan az bir müddetten beri yapıldığı ve bu arada bir Avrupa Tediye Birliği kurulmasına mütedair Anlaşma iki memleketten biri için hitama erdiği takdirde, işbu Protokol tatbik mevkiine girecek ve altı ay müddetle yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da, 24 Ocak 1952 tarihinde, Fransızca ve iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Hükümeti
adına
Fatin Rüştü Zorlu

İtalya Hükümeti
adına
Luca Pietromarchi

PROTOKOLA EK

Bugünkü tarihte imza edilen Protokolün 1 nci ve 2 nci maddelerinin tatbikını teminen İki Hükümet bilhassa aşağıdaki hususlara mütaallik ödemelerin anılan 1 nci maddede işaret edilen hesaptan tesviyesini kararlaştırmışlardır.

1. Mal teslimleri (transit nakliyatı müstesnadır.)
2. İki memleket arasındaki ticari hizmetler
  - a) Deniz, nehir ve karayollarıyla yapılan mal nakli masrafları,
  - b) Mal nakliyle ilgili sair masraflar,
  - e) Antrepo, gümrükleme ve bunlara benzer masraflar,
  - d) Mal sigortaları (primler ve tazminat)
  - e) Komüsyonlar, tellâliyeler ve temsil masrafları,
  - f) Tahvil, imal ve tamir masrafları,
  - g) (Bunkerage müstesna) İtalyan limanlarında Türk gemilerinin ve mütekabilen Türk limanlarında İtalyan gemilerinin yapacakları liman masrafları ile İtalyan ve Türk hava meydanlarında mütekabilen Türk ve İtalyan hava nakliyat şirketleri uçaklarının yapacakları masraflar (Bu tarife âdi tamir masrafları da dâhilçir.)
3. Ticari muamelelere benzetilen muameleler
  - a) Reasürans prim ve tazminatı,
  - b) Seyahat, ikamet, tahsil ve hastane masrafları,
  - e) Yevmiyeler, ücretler ve emeklilik maaşları,
  - d) Resmî daireler masraf ve hasılatı (vergiler, cezalar ve aynı cinsten sair ödemeler)
  - e) İki memleket demiryolları, posta, telgraf ve telefon idarelerinin aralarındaki cari hesapların devrelik bakıyeleri,
  - f) Aidat, abonman ve ilân masrafları,
  - g) Ruhsatiye, lisans, alâmeti farika hakları, telif hakları, filim gösterme hakları,
  - h) Konsolosluklar hasılatı,
  - i) Artist ve sporcu ücretleri (kambiyo kontrol makamlarınca tasdik edilmiş iş mukavelelerini tevfiikan),
  - j) Bakım ve geçim masrafları
  - k) Transıt ticaretinden mütevellit masraf ve kârlar,
  - l) Kambiyo farkları.

Bunlara ilâveten İki Hükümetin veya onların tâyin edecekleri salâhiyetli makamların kabul hususunda anlaşacakları sair ödemeler

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	20 . VI . 1952 ve 1/374
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	:	20 . VI . 1952 ve 4/239
Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları	:	Cilt Sayfa 14 360 16 179,315,319,325,351:354

[Birleşim : 87 — 219 sıra sayılı Basmayazı 87 nci Birleşim Tutanağına bağlıdır.]